
Příběh Mikuláše se zrakovým postižením

Mikuláš Klenor: Učím se dívat jiným pohledem

„V biologii vám vždy zůstává prostor i pro kouzla,“ tvrdí **Mikuláš Klenor**, 22letý student Přírodovědecké fakulty UK, jenž navzdory zrakovému hendikepu působí i v Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd. A stále sní o modelování molekul i krásné hudbě.

Přiznávám, že na začátku našeho setkání jsem měla pochyby, zda onen mladý muž sedící naproti mně, skutečně trpí těžkou zrakovou vadou. Mikuláš Klenor mluví s rozvahou, přesto se během rozhovoru takřka pořád usmívá; při přemýšlení si sem tam upraví prameny neposlušných vlasů padajících mu přes oči. A kdybych ho nechala, dokázal by určitě celé hodiny vyprávět o modelování molekul. Jenže: chtěla jsem se dozvědět i to, jak dopadly jeho studie na hudební konzervatoři, jak mu to jde na Přírodovědecké fakultě UK a jak se dostal k práci v Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd ČR, v elitním ÚOCHB.

Právě tam, do dejvického vědeckého království jsem za Mikulášem šla. Je znát, že má tamní síť chodeb dobře „nachozenou“, vede mě automaticky. Trocha nejistoty je znát, až když mi podává sklenici s vodou. Během interview se dozvídám, že degenerativní vada sítnice se u něj projevila prvně v sedmi letech. „Možná to bude znít nepochopitelně, ale já jsem za svůj hendikep rád, učí mě dívat se na svět úplně jiným pohledem,“ tvrdí pohledný mladý muž.

Mikuláši, jste pilnějším konzervatoristou nebo přírodovědcem?

Po roce a půl na Konzervatoři Jaroslava Ježka jsem usoudil, že studium nespĺnilo má očekávání. Sliboval jsem si posun někam dál. Hraní na kytaru jsem do té doby bral jako hobby. A tak, když ve stejnou dobu přišla nabídka na práci v Akademii věd, jsem zvažoval: Mám studovat dvě školy, a ještě chodit do laboratoře a na nic z toho pořádně nevidět? Přišlo mi, že je toho na jednoho už moc. Konzervatoř jsem tedy ukončil, u ostatního zůstal.

Věda zvítězila?

Na „přírodovědě“ studuji biologii, čemuž jsem rád. Ale prapůvodně jsem si přál studovat bioinformatiku, tedy velmi zjednodušeně biologii na počítači. Mým snem bylo věnovat se modelování molekul. Bohužel, už během prvního ročníku se ukázalo, že je problematické uzpůsobit výuku mým potřebám plynoucím ze zdravotního stavu. Proto jsem hledal obor, ve kterém by pro mě nebylo tak těžké studovat. Může se to zdát divné, ale pro mne je problémem čist poznámky z tabule. Ideální je, využívá-li vyučující k výkladu powerpointové prezentace. Ty totiž mohu sledovat přímo na tabletu. Popravdě řečeno, nakonec „svoji“ bioinformatiku studuji, a to díky skladbě předmětů, jež jsem si v rámci biologie ke studiu zvolil.

A co po státnicích, které máte před sebou?

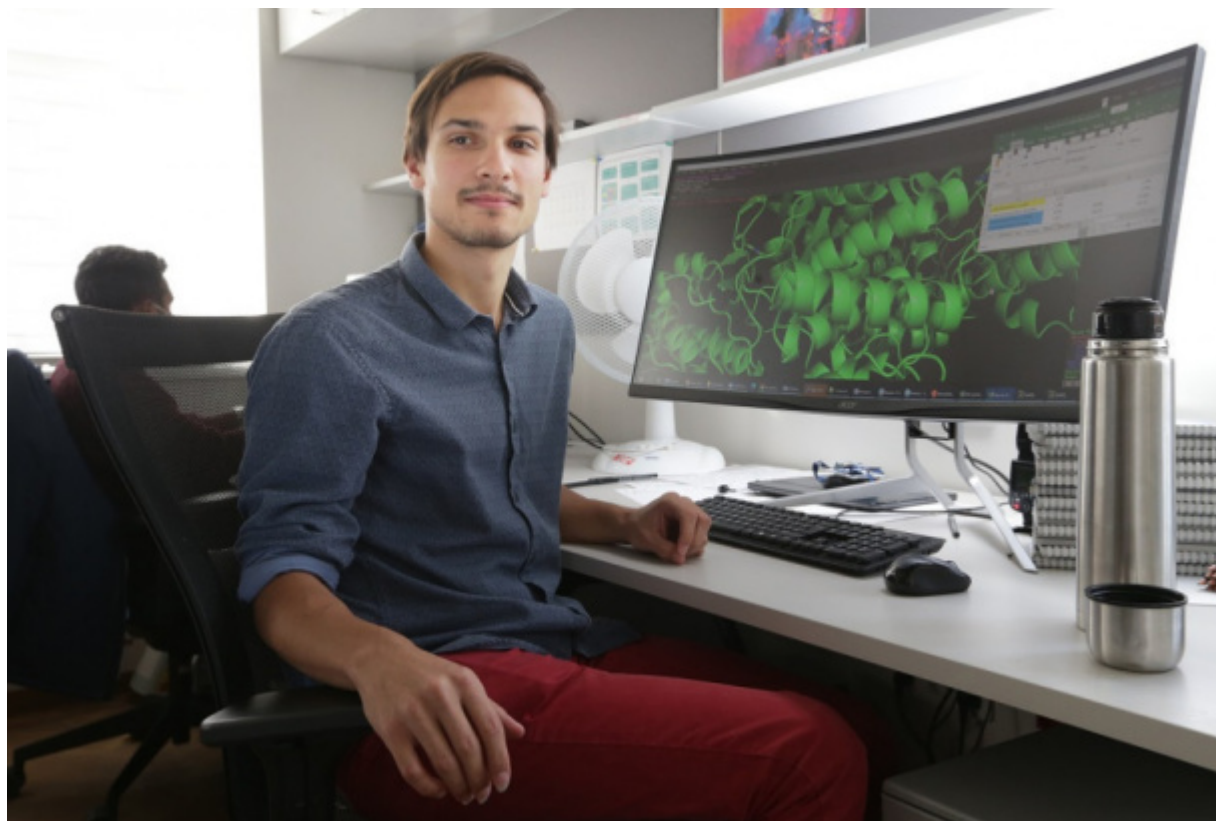
Rád bych navázal magisterským studiem. Chtěl bych se dát spíše molekulární cestou a propojit ji s působením v ÚOCHB. Vypadá to zase na ten sen o molekulovém modelování. Mám stále nutkání něco tvořit a molekulární biologie je na možnost tvořivého umění bohatá. Chemie je zkrátka exaktnější nežli biologie a člověk má pocit, že si vše může spočítat. To v biologii vám vždy zbývá prostor i pro „kouzla“.

Je úžasné, jak se v biologii všechno děje v rámci určitého nadsystému, a je jedno, jestli jde o buňku, lidské tělo nebo ekologii. Zkrátka molekuly a proteiny mají smysl v rámci celku a je dobré tušit, proč to či ono vzniklo a kam to vše prostřednictvím evoluce směřuje.

Molekulární biologie je prostě fantastická a plná informací! Navíc situace ukazuje, jak je to v praxi dobře využitelný obor. No třeba jen ta představa, že by v čase morových ran dokázali přijít s vakcínou vynalezenou třeba už za rok po jejím vypuknutí, kolik lidí by se podařilo zachránit... Stejně jako je tomu s pandemií covid-19. Je opravdu neuvěřitelné, co je dnes možné.

Jste tedy současně studentem i badatelem?

Působení tady v ÚOCHB beru jako jedinečnou šanci se velmi mnoho naučit. Nesmírně si jí vážím. Jsem vděčný svým nadřízeným, především pak panu profesoru Pavlu Hobzovi (vynikající výpočetní chemik a jeden z nejcitovanějších českých vědců vůbec – pozn. red.). Tím, že jsem studující biolog pracující v laboratoři teoretické chemie, jsou pro mě některé oblasti přece jen vzdálenější; potřebuji nějaký čas k porozumění. Přesto se snažím panu profesorovi splácet naději, kterou do mě vkládá. Snad je se mnou spokojen.

Čím vlastně chcete být?

Mám takový osobní plán: Do čtyřiceti let bych se rád zabýval molekulární biologii či chemií. Je možné, že vzhledem ke svému hendikepu, jednou o zrak úplně přijdu... V tom případě je ve hře ještě záložní plán, a sice, že konečně nastartuji svoji velkou hudební kariéru. Stanu se slavným kytaristou a zpěvákem (rozesměje se).

Takže ve hře zůstává i ta kytara...

U ní svým způsobem odpočívám od nádherného snění o molekulách (opravdu se na chvíli zasní). Jsem stále členem Pražského komorního kytarového orchestru, se spoluhráči, kteří jsou zároveň dobrými přáteli, se setkáváme každý čtvrtek. Navíc máme úžasného dirigenta, který by pro orchestr udělal první poslední. Občas mu to mírně kazíme, když přípravě nevěnujeme dost času a péle. A protože na noty nevidím, hraní z listu není nic pro mě. Taky nehrozí, že bych někdy doma zapomněl noty a nepotřebuj ani stojánek na ně (usměje se). Jsem prostě nucen učit se všechny skladby nazpaměť. U každého nového partu se při jeho učení ze sedmdesáti procent spoléhám na odposlech... Škoda, že se teď nemůžeme scházet.

Mikuláši, jak vás ovlivnila současná pandemie?

Bude to znít možná divně, ale já tímto strašným stavem spíše získal. Přednášející zpracovávají přednášky online, z čehož osobně těžím – konečně v reálném čase vidím na prezentaci při přednášce! A taky ušetřím čas, který bych strávil cestováním a sezením ve škole. Takže jsem v „ÚOCHBu“ nyní šťastnější, buď sleduji přednášky anebo pracuji v laboratoři.

Autor: Marcela Uhlíková Foto: Hynek Glos

Zdroj: <https://www.ukforum.cz/rubriky/studenti/7750-mikulas-klenor-ucim-se-divat-jinym-pohledem>